

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/247809,Archiwum-osobiste-Jana-Seemanna.html>
18.09.2026, 13:51

Archiwum osobiste Jana Seemanna

17.09.2026

[Archiwum Pełne Pamięci](#)

W czerwcu 2026 r. w ramach realizowanego przez pion archiwalny IPN projektu *Archiwum Pełne Pamięci* został przekazany (w formie elektronicznej) do zasobu Oddziałowego Archiwum IPN w Katowicach niezwykle interesujący i cenny materiał przedstawiający losy zasłużonego w walkach o niepodległość Polski, pochodzącego z Żywca, kpt. Jana Seemanna (1894-1972). Gromadzone osobiście przez niego oraz rodzinę dokumenty i pamiątki zostały udostępnione przez wnuczkę Jana Seemanna, Panią Joannę Seemann.

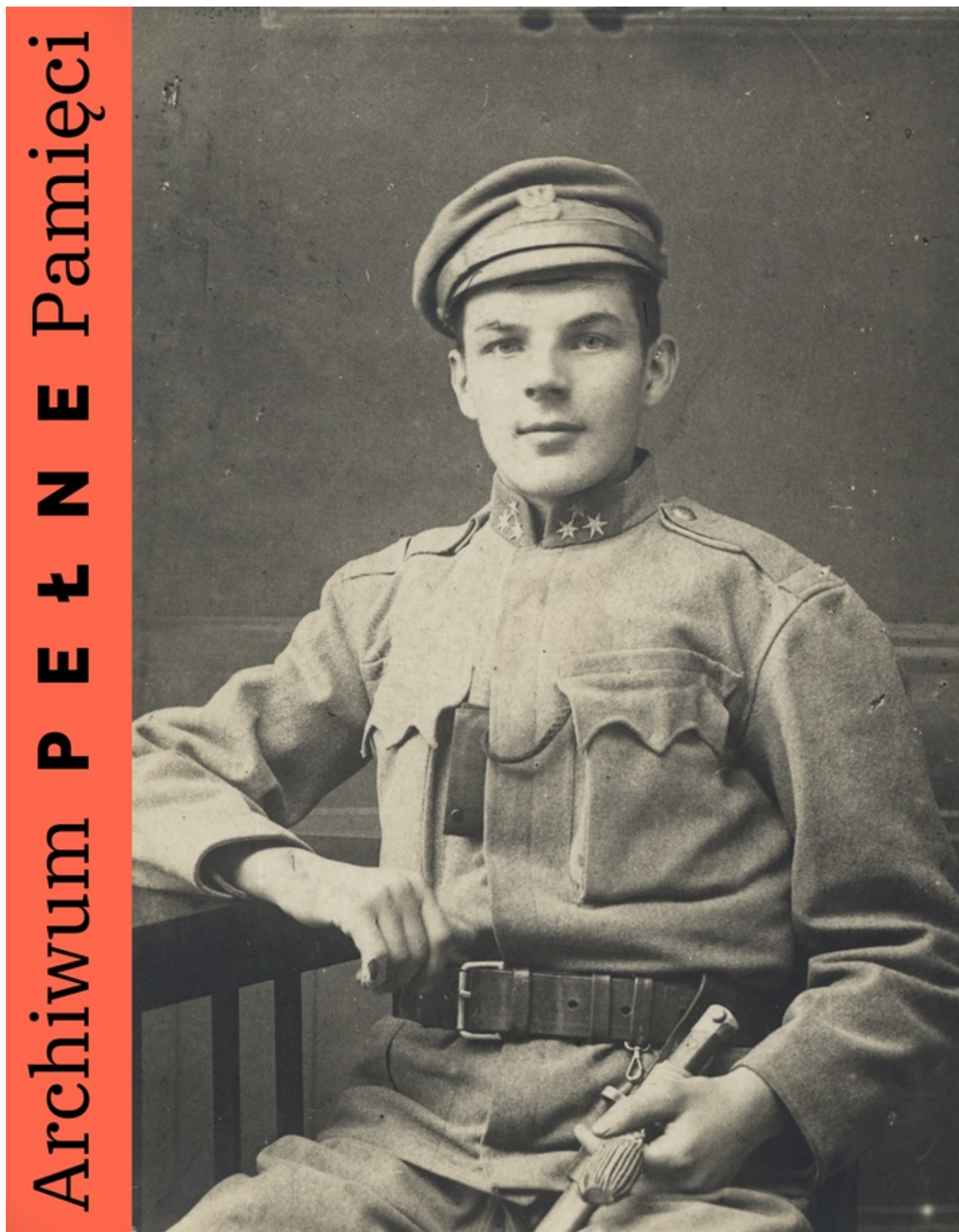
Wśród przekazanych materiałów znajduje się m.in.teczka personalna Jana Seemanna z okresu zawodowej służby w Wojsku Polskim w latach 1919-1924. Teczka zawiera blisko 200 stron dokumentów ewidencyjnych i korespondencji, opisujących szczegółowo przebieg jego służby wojskowej, poczynając od wstąpienia w szeregi Legionów Polskich w 1914 r. przez udział w kampaniach wojennych podczas I wojny światowej po służbę w Wojsku Polskim i walki o niepodległość Polski na froncie ukraińskim, bolszewickim i w III Powstaniu Śląskim. Teczka zawiera również obszerną dokumentację z okresu rekonwalescencji z powodu odniesionych ran, które były przyczyną zwolnienia kpt. Jana Seemanna z zawodowej służby wojskowej. Na obszerny zbiór składają się również liczne dokumenty osobiste, m.in.: legitymacja oficera zawodowego, legitymacja członka Związku Inwalidów wojennych RP, legitymacja z okresu okupacji niemieckiej (Kennkarte), legitymacje wydane przez Związek Inwalidów Wojennych PRL oraz Związek Bojowników o Wolność i Demokrację.

Ponadto na podstawie wykonanych skanów możemy zapoznać się z: wnioskiem o nadanie kpt. Janowi Seemannowi Orderu Wojennego Virtuti Militari, odpisami pism w sprawie udziału Jana Seemanna w III Powstaniu Śląskim i nadania mu odznaczenia „Śląskiej Wstęgi Waleczności i Zasługi”, dokumentami z okresu okupacji niemieckiej i powojenną korespondencją dot. spraw rentowych, aktami metrykalnymi, materiałami z działalności w różnych organizacjach kombatanckich oraz w związku z opieką nad Kwaterą Legionową na cmentarzu w Żywcu, poświęconą pamięci poległych i zmarłych żołnierzy legionistów pochodzących z Żywca.

Na specjalną uwagę zasługują pamiętniki zawierające zapiski gen. dyw. Bolesława Roji. W słowach skierowanych do Kazimierza i Henryka (synów kpt. Jana Seemanna) generał Roja udzielał rad jak właściwie kształtować swój charakter, przestrzegał przed nadmiernym przywiązaniem do dóbr materialnych, wspominał męstwo ich ojca, zastanawiał się nad przyszłością Polski i krytykował panujące stosunki społeczno-polityczne, m.in. represje, jakie spotkały ludność wiejską podczas strajków chłopskich w 1937 r. Interesujący jest również materiał fotograficzny, na który składają się m.in. zdjęcia portretowe Jana Seemanna, zdjęcia wśród żołnierzy 4 Pułku Legionów Polskich wykonane podczas walk na Wołyniu w 1915 r., fotografie z pobytu w szpitalach podczas leczenia z odniesionych ran. Ponadto zachowały się zdjęcia przedstawiające spotkania w gronie rodziny i kombatanatów w okresie międzywojennym i powojennym. Na przekazanych zdjęciach zostały uwidocznione również odznaczenia jakie otrzymał Jan Seemann: Virtuti Militari V kl., Krzyż Walecznych (czterokrotnie), Krzyż Niepodległości oraz odznaki pamiątkowe, np.: odznaka 4 Pułku Piechoty Legionów, Krzyż Obrony Lwowa.

Przekazane do zasobu IPN kopie materiałów dot. kpt. Jana Seemanna stanowią cenne źródło historyczne dla badaczy najnowszej historii Polski, zwłaszcza z okresu odbudowy po ponad wiekowej niewoli. Dla obecnych i przyszłych pokoleń Polaków są świadectwem walki o wolność i suwerenność własnego kraju oraz troski o pielęgnowanie tych wartości.

IPN Ka 1106/1-6

Jan Seemann, plutonowy 3 Pułku Piechoty Legionów Polskich (1915), IPN Ka 1106/2

Archiwum P E Ł N E Pamięci

Jan Seemann, plutonowy 3 Pułku Piechoty Legionów Polskich, ranny 2 lutego 1915 r. w rejonie Stanisławowa, IPN Ka 1106/2

Archiwum P E Ł N E Pamięci

Kpt. Jan Seemann, oficer 4 Pułku Piechoty Legionów, IPN Ka 1106/2

owództwo Baonu zapasowego
4 p. p. Legionów

ARKUSZ EWIDENCYJNY.

Szarża *Kapitan Podporucznik*
Imię *Jan*
Nazwisko *Seemann*
Przydział *4. pp. Leg.*

1) Data urodzenia	<i>1895. 9. listopad.</i>
2) Miejsce	<i>Lwów</i>
3) Kraj i powiat	<i>Lwów Małopolska</i>
4) Przynależność	<i>Lehto.</i>
5) Wyznanie	<i>Rzym - kat.</i>
Imiona rodziców	<i>Jan i Konstancja</i>
6) Stan i miejsce zamieszkania	<i>Lwów Małopolska</i>
7) Stan (wolny czy żonaty)	<i>wolny</i>
8) Imię żony	
Dzieci	
9) imiona i rok urodzenia	
Wykształcenie wojskowe	<i>Szkola podof. w Konarskiej Kursa sztabu</i>
10) (Kursa specjalne)	<i>Szkola oficerska w Ostrowi</i>
11) Stanowisko społeczne	<i>student.</i>

12.
Oficerowie 4 Pułku Legionów Polskich na czele z dowódcą płk. Bolesławem Roją, IPN Ka 1106/2

Archiwum P E Ł N E Pamięci

Jan Seemann z żoną Stanisławą i dziećmi Henrykiem i Kazimierzem, IPN Ka 1106/2

Archiwum P E Ł N E Pamięci

Jan Seemann przed należącym do niego sklepem w Żywcu., IPN Ka 1106/2

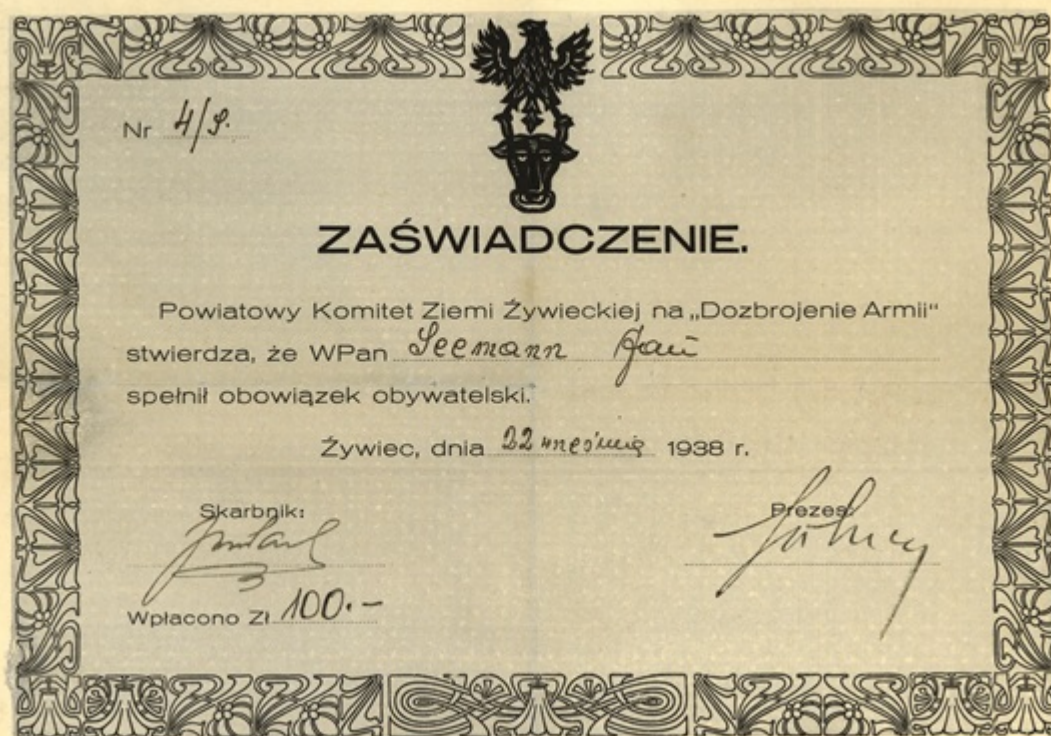
Jan Seemann wśród członków Związku Legionów Polskich z terenu Żywca, IPN Ka 1106/3

Jan Seemann z żoną Stanisławą przy pomniku poświęconym poległym i zmarłym żołnierzom Legionów Polskich z terenu Żywca, IPN Ka 1106/3

Klepsydra pogrzebowa zmarłego w 1972 r. Jana Seemanna, IPN Ka 1106/4

Zaświadczenie z 1938 r. o wpłaceniu 100 zł. przez Jana Seemanna na uzbrojenie Wojska Polskiego, IPN Ka 1106/4

Nr 0013

ZWIĄZEK INWALIDÓW WOJENNYCH PRL

DYPLOM

Ob. **SEEMAN JAN**

otrzymał za zasługi położone dla ZWIĄZKU INWALIDÓW
WOJENNYCH PRL uchwałą ZARZ. GŁ. ZIW z dn. 15.V.1960r.

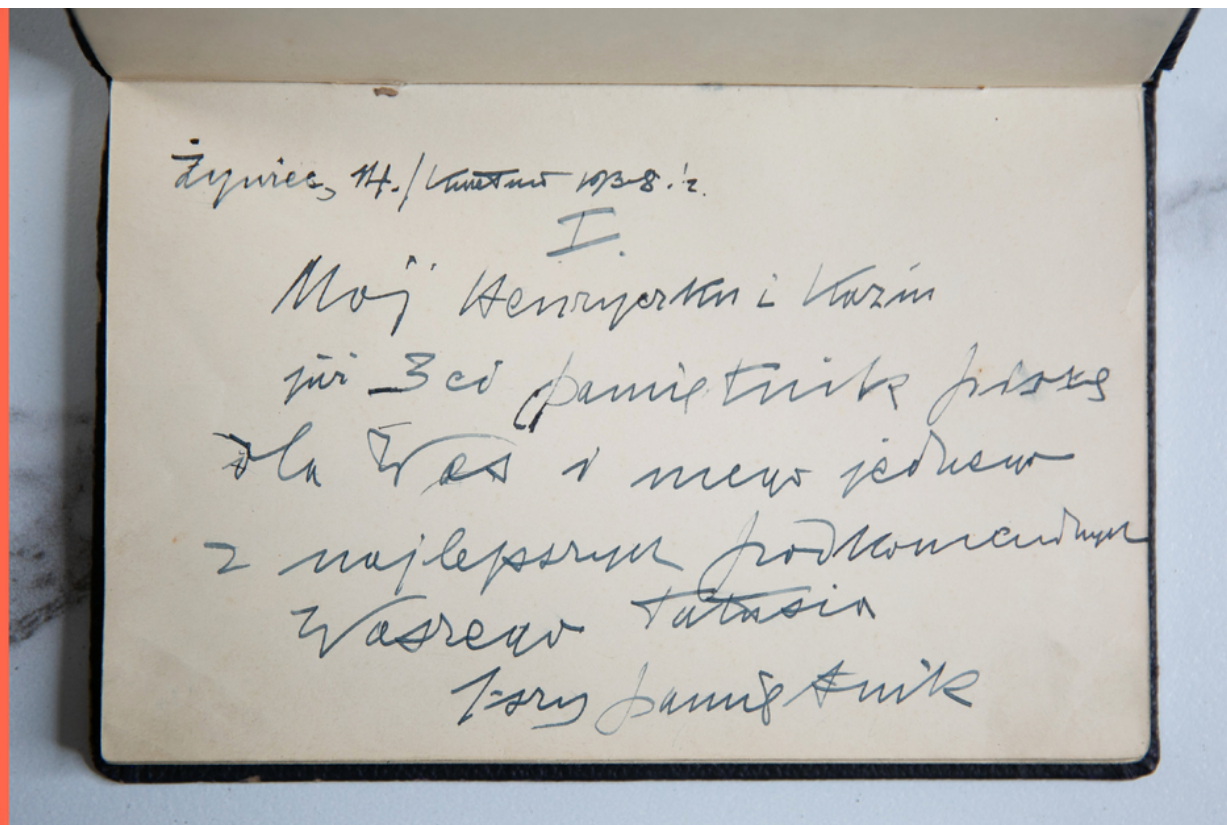
ZŁOTĄ ODZNAKĘ HONOROWĄ

PREZES ZWIĄZKU

Stefan Orliński
Stefan Orliński
gen. bryg.

WARSZAWA, dnia 1.VI.1960r.

Fragment pamiętnika do którego w dn. 14 kwietnia 1938 r. wpisał się gen. dywizji Bolesław Roja, IPN Ka 1106/4

Legitymacja i Order Wojenny Virtuti Militari 5 kl. przyznany Janowi Seemannowi, IPN Ka 1106/5

Krzyż Walecznych (czterokrotnie) przyznany Janowi Seemannowi, IPN Ka 1106/5

Odznaka pamiątkowa 4 Pułku Piechoty Legionów Polskich należąca do Jana Seemanna, IPN Ka 1106/5

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

Katowice

Archiwum IPN

Archiwum Pełne Pamięci